

DE VLAAMSE MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE EN INDUSTRIE, BUITENLANDSE ZAKEN,
DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT,
DE VLAAMSE MINISTER VAN WONEN, ENERGIE EN KLIMAAT, TOERISME EN JEUGD en
DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING EN LANDBOUW

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juni 2026 tussen de Federale Overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bevoegdheden van de gewesten en van de Federale Overheid inzake de verhoogde investeringsaftrek voor energie- en milieu-investeringen en tot informatie-uitwisseling
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet houdt de instemming in met het samenwerkingsakkoord van 17 juni 2026 tussen de Federale Overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bevoegdheden van de gewesten en van de Federale Overheid inzake de verhoogde investeringsaftrek voor energie- en milieu-investeringen en tot informatie-uitwisseling.

Dit samenwerkingsakkoord heeft tot doel uitvoering te geven aan de wet van 12 mei 2024 houdende diverse bepalingen werd het systeem van de investeringsaftrek uit artikel 68 e.v. WIB 92 (Wetboek op de Inkomstenbelastingen).

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK

STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld Economie, Wetenschap, Innovatie en Industrie; het beleidsveld Energie en Klimaat; en het beleidsveld Omgeving.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën gaf advies op 10 februari 2026. (cf. gunstig advies IF. KS/2026000497)

De Vlaamse minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn verleende het begrotingsakkoord op 5 maart 2026. (2026000497)

De Vlaamse Regering keurde op 6 maart 2026 principiële teksten van het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest goed, en gelastte de minister-president van de Vlaamse Regering, de Vlaamse minister, bevoegd voor de economie, voor de innovatie en voor het wetenschappelijk onderzoek, de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie en voor het klimaat, en de Vlaamse minister, bevoegd voor de omgeving en de natuur, ermee de voornoemde ontwerpen van samenwerkingsakkoord, in naam van het Vlaamse Gewest, na het Overlegcomité te ondertekenen. (Agendapunt 9, VR 2026 0603 DOC.0190)

Het Overlegcomité keurde de teksten van de samenwerkingsakkoorden principiële goed. Alle betrokken ministers ondertekenden de teksten op 17 juni 2026.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Bij de wet van 12 mei 2024 houdende diverse bepalingen werd het systeem van de investeringsaftrek uit artikel 68 e.v. WIB 92 (Wetboek op de Inkomstenbelastingen) door de federale wetgever grondig hervormd. Zo werden de tarieven veranderd en het groene karakter van de activa werd sterk benadrukt door voor milieuvriendelijke en uitstootvrije technologieën een hoger tarief te voorzien dan voorheen. Ook werd de procedure verduidelijkt, verbeterd en de rechtszekerheid verhoogd.

De hervorming stelt dat vanaf 1 januari 2025 (en van toepassing op vanaf 1 januari 2025 verkregen of tot stand gebrachte vaste activa) een investeringsaftrek door een belastingplichtige die voldoet aan een aantal voorwaarden, mag aangevraagd worden. Er zijn vier verhoogde thematische aftrekken waarbij het aftrekpercentage 40% is, met bijhorende investeringslijsten: investeringen in

- (1) koolstofemissievrij vervoer,
- (2) efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie,
- (3) milieu en klimaat en
- (4) ondersteunende digitale investeringen.

Per Koninklijk Besluit van 20 december 2024 werden – na raadpleging van de gewesten - de investeringslijsten en de klimaat- en milieu-uitsluitingslijst bedoeld in de artikelen 69/1 en 75, tweede lid, van het WIB 1992 vastgelegd.

Een investering moet op deze lijsten staan, vooraleer in aanmerking te kunnen komen voor de verhoogde investeringsaftrek. Om te kunnen genieten van de verhoogde investeringsaftrek moet de belastingplichtige daartoe een attest, verkregen bij de inhoudelijk bevoegde minister, bij de belastingaangifte voegen.

Gelet op artikel 6, §1, rubrieken III, IV en VII van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen (BWHI), zijn energie, klimaat en milieu gewestelijke bevoegdheden. Hierdoor dient er voor de uitvoering van de wetgeving over de verhoogde investeringsaftrek voor (2) efficiënt energieverbruik en hernieuwbare energie en (3) milieu en klimaat, samengewerkt te worden met de gewesten overeenkomstig artikel 92bis, §1 BWI. De bevoegdheden en samenwerking voor de verhoogde

investeringsaftrek voor energie- en milieuvriendelijke investeringen moeten daarom worden geregeld in een wetgevend samenwerkingsakkoord. In uitvoering van dit wetgevend samenwerkingsakkoord, kunnen dan uitvoerende samenwerkingsakkoorden worden opgesteld.

Omdat het wetgevend samenwerkingsakkoord de federale regering, de gewesten en de belastingplichtigen bindt, is ook een instemming van de parlementen vereist. Niettegenstaande de inwerkingtreding van de wet op 1 januari 2025, kunnen belastingplichtigen pas een attest aanvragen nadat het wetgevend (en een uitvoerend) samenwerkingsakkoord in werking treedt.

De ontwerp teksten van zowel het wetgevend als het uitvoerend samenwerkingsakkoord werden de afgelopen maanden besproken tussen de bevoegde kabinetten en administraties. De coördinatie van deze besprekingen in Vlaanderen gebeurde door de minister bevoegd voor Omgeving, en het Departement Omgeving.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Het wetgevend en het uitvoerend samenwerkingsakkoord

Een wetgevend samenwerkingsakkoord tot stand brengen, is een vrij omvangrijke en tijdrovende procedure dat mogelijks meerdere belastbare tijdperken zou kunnen omvatten. Dit geldt ook zo voor elke eventuele wijziging in dit samenwerkingsakkoord. Zoals vaak in reglementering, dienen soms snelle en kordate wijzigingen doorgevoerd te worden. De verhoogde investeringsaftrek vindt immers plaats in een domein waar technologische ontwikkelingen snel kunnen gaan en investeringszekerheid voor ondernemingen van primordiaal belang is. Daarom voorziet het wetgevend samenwerkingsakkoord de mogelijkheid om voor bepaalde aspecten uitvoerende samenwerkingsakkoorden te sluiten. Er wordt in het wetgevend samenwerkingsakkoord op verschillende plaatsen verwezen naar een uitvoerend samenwerkingsakkoord voor een praktische invulling.

De vuistregel is dat de mogelijkheid voorbehouden blijft voor procedurele, operationele en technische aangelegenheden. Zaken die aan de kern van de samenwerking liggen, kunnen niet gewijzigd worden in een uitvoerend samenwerkingsakkoord. Deze uitvoerende samenwerkingsakkoorden moeten altijd in ondergeschikte orde aan dit wetgevend samenwerkingsakkoord worden gelezen.

Het wetgevend samenwerkingsakkoord

Het wetgevend samenwerkingsakkoord bepaalt de procedure van attestering en de bevoegdheidsverdeling tussen de Federale overheid en de gewesten. Het samenwerkingsakkoord zet nauwgezet uiteen welke taken uitgeoefend worden door de federale overheid (artikel 3) en welke taken door de gewesten (artikel 4). De algehele geest van de regeling is dat de Federale overheid de fiscale expertise voor zich neemt, net zoals het uiteenzetten van het reglementair kader, en de gewesten zich toeleggen op het technische aspect. Voor de investeringsaftrek heeft de federale overheid immers nood aan de technische expertise van de gewestelijke milieu- en energiediensten. De federale overheid blijft evenwel bevoegd voor alles wat fiscaliteit en bedrijfsboekhouding betreft.

Door op deze manier te werken, ontstaat er een permanente dialoog tussen de technische expertise van de gewestelijke ambtenaren, en de fiscale expertise van de federale ambtenaren. Dit zal versterkend werken om een efficiënt fiscaal stimuleringsbeleid te voeren voor groene technologieën.

De praktische uitwerking hiervan in het wetgevend samenwerkingsakkoord is voor het Vlaamse Gewest als volgt:

- De Vlaamse Regering bepaalt via een publicatie in het Belgisch Staatsblad welke minister bevoegd is voor attestering. Bij gebreke aan publicatie ervan in het Belgisch Staatsblad, wordt volgende bevoegdheidsverdeling gehanteerd:

- Voor vaste activa op de energie-investeringslijst: de Vlaamse minister bevoegd voor Energie;
- Voor vaste activa op de milieu-investeringslijst: de Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving;
 - Met uitzondering van categorie 2. Broeikasgasemissies verminderen: de Vlaamse minister bevoegd voor Klimaat.
- De attesteringsbevoegde Vlaamse minister duidt de Vlaamse overheidsdienst aan die bevoegd is voor het onderzoek voor het attest. Dit houdt in:
 - Nagaan dat een attesteringsaanvraag ontvankelijk is en dat het vast actief voorkomt op de energie-investeringslijst of de milieu-investeringslijst zonder onder de uitsluitingen uit de klimaat- en milieu-uitsluitingslijst te vallen volgens de procedure uiteengezet in het uitvoerend samenwerkingsakkoord;
 - Nagaan dat de verplichtingen betreffende de onredelijke schade aan het leefmilieu ter uitvoering van artikel 69/3 WIB 92 en de uitvoerende samenwerkingsakkoorden worden nageleefd.

De attesteringsbevoegde Vlaamse minister kan de beslissing ook delegeren aan de betreffende Vlaamse overheidsdienst.

- De locatie waar de materiële investering plaatsvindt, bepaalt welke overheid attesteringsbevoegd is.
- Het operationaliseren van een federaal investeringsloket, een centraal aanmeldingspunt waar belastingplichtigen digitaal een investeringsattest voor onder meer de energie- en milieu-investeringsaftrek kunnen aanvragen, is één van de belangrijkste punten uit dit akkoord. In tussentijd moeten de Vlaamse overheidsdiensten zorgen voor een tijdelijk indienings- en verwerkingssysteem.
- De investeringslijsten, en bijhorende interpretatienota's ter verduidelijking van de in aanmerking komende investeringsgroepen op de investeringslijsten, worden opgemaakt en geactualiseerd door de Federale overheid, steeds na adviesvraag aan de gewesten.
- De Federale overheid en gewestelijke overheden plegen regelmatig overleg en werken nauw samen om de uitwisseling van informatie betreffende dossiers mogelijk te maken en het systeem van de investeringsaftrek te evalueren.
- Om de invloed op personele middelen van dichtbij te monitoren en binnen de perken te houden, wordt in onderling overleg en onder coördinatie van de Federale overheid een serviceniveau-overeenkomst in een uitvoerend samenwerkingsakkoord opgemaakt waarbij een inschatting van het aantal nodige medewerkers wordt gemaakt om de taken die volgen uit het wetgevend samenwerkingsakkoord en de uitvoerende samenwerkingsakkoorden goed te kunnen opvolgen, evalueren en zo nodig bij te sturen.

Verdere toelichting bij de artikelen kan gevonden worden in de Memorie van Toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De federale investeringsaftrek wordt gefinancierd door de federale regering.

Mede gezien in het samenwerkingsakkoord is voorzien dat er op nationaal niveau een investeringsloket wordt ontwikkeld, blijven de kosten die de verhoogde aftrek voor de Vlaamse overheid meebrengen (bv. ontwikkelen en updaten van een tijdelijk indienings- en verwerkingssysteem, ontwerp van interpretatienota's, ...) beperkt en worden opgevangen binnen de huidige budgetten van de Vlaamse overheid.

Het VEKA werkt al 15 jaar met een bestaand dossierbehandelingssysteem voor de verwerking van de aanvragen voor de huidige attesten op basis van de bestaande energie-investeringslijst. Dergelijke systemen vragen een continu onderhoud en update. De fiscale hervorming vraagt eveneens een aanpassing van deze systemen, weliswaar iets grondiger dan anders. De ontwikkelingskosten van de nodige IT-systemen zijn in de eerste plaats voorzien in de meerjarenbegroting van het VEKA.

Het Departement Omgeving zet een tijdelijk indienings- en verwerkingssysteem op. Dit gebeurt binnen het bestaande budgettaire kader voor digitalisering. Hierbij wordt ingezet op inhoudelijke afstemming van de aanvraagformulieren met de aanvraagformulieren van VEKA, automatische validatie voorafgaand aan de indiening van de aanvragen waar mogelijk, efficiëntie, eenvoud en het gebruik van AI bij de manuele verwerking van de aanvragen.

Daardoor heeft het voorstel van beslissing geen bijkomstige weerslag op de budgetten voor de Vlaamse overheid. Dit wordt bevestigd door het advies van de Inspectie van Financiën van 10 februari 2026.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De impact van deze nieuwe regelgeving op het personeel van de Vlaamse overheid is op heden moeilijk in te schatten omdat de nieuwe investeringslijsten in die mate gewijzigd zijn, dat een raming van het aantal dossiers (en dus de personeelsinzet) momenteel niet te voorspellen is. Dit is zeker het geval voor de milieu-investeringsaftrek, die volledig nieuw is. Alleszins is het de bedoeling om de IT-toepassingen van de dossierbehandeling sterk te automatiseren en het beoordelingsproces zo op te zetten dat met behulp van AI de personeelsinzet zo veel als mogelijk kan beperkt worden, en in alle geval beperkt blijft tot het huidige personeelsbestand.

Er wordt op dit moment van uitgegaan dat de personeelsvraag die dit voorstel meebrengt betreffende de energie-investeringsaftrek en de milieu-investeringsaftrek, wordt opgevangen (door verschuiving) binnen het huidige personeelsbestand van de Vlaamse overheid.

- De energie-investeringsaftrek loopt al enkele tientallen jaren. Momenteel is bij VEKA (die de taken omtrent deze aftrek binnen de Vlaamse overheid momenteel uitvoert) 2,1 VTE (waarvan 1,1 VTE huidige capaciteit + 1 aanwerving) voorzien¹. VEKA behandelt jaarlijks gemiddeld 2000 dossiers. Ervan uitgaande dat het aantal dossiers niet gevoelig stijgt, is er geen bijkomend personeel nodig bij het VEKA.
- De milieu-investeringsaftrek daarentegen is een nieuwe toevoeging aan de wetgeving over de investeringsaftrek. Hiervoor moet binnen het beleidsdomein Omgeving personeel vrijgemaakt worden. Het Departement Omgeving voorziet 3 VTE om de milieu- (en energie-) investeringsaftrek te coördineren, de aanvraagprocedure op te starten, verbetervoorstellen te doen en dossiers te behandelen. Deze 3 VTE's zouden het Departement Omgeving in staat moeten stellen 3000 dossiers op jaarbasis te behandelen. VEKA heeft op dit moment geen marge om deze nieuwe taak structureel op te vangen binnen het huidig personeelskader, en zal de personeelsimpact in kaart brengen in het kader van het actieplan Handhaving en Operationele processen.

Voor de energie- en milieu-investeringsaftrek tezamen gaat het dus momenteel om 5,1 VTE binnen de Vlaamse overheid. Dit aantal kan evolueren aangezien de werklast sterk afhangt van het aantal attestaanvragen dat ingediend wordt. Deze personeelsinschatting werd zorgvuldig en met focus op efficiëntie gedaan. Meerdere passages werden op vraag van het Vlaams Gewest opgenomen in het

¹ Zie ook: VR 2025 0404 DOC. 0223/2QUATER. Actieplan "Omzetting en implementatie Fit for 55".

samenwerkingsakkoord om de administratieve werklast zo minimaal maar toch effectief mogelijk te houden, onder meer door het opzetten van een (digitaal) investeringsloket. Er werd ook in het wetgevend samenwerkingsakkoord opgenomen dat dit doorheen de tijd zal gemonitord worden. Bij de ontwikkeling van het federale loket zal Vlaanderen evenwicht nastreven tussen beperken van administratieve lasten bij bedrijven en overheid en een gepaste controle op de uitreiking van de attesteringen.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale of provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord kan door de Minister van Financiën gezamenlijk advies van alle ondertekenende partijen gevraagd worden aan de Raad van State.

Ook het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) zal na de principiële goedkeuring van het voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord ingewonnen worden.

Na verwerking van de adviezen kan het instemmingsdecreet definitief door de Vlaamse regering worden goedgekeurd, en kan het voor instemming ingediend worden in het Vlaamse Parlement.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 juni 2026 tussen de Federale Overheid, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de bevoegdheden van de gewesten en van de Federale Overheid inzake de verhoogde investeringsaftrek voor energie- en milieu-investeringen en tot informatie-uitwisseling en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de minister-president van de Vlaamse Regering, de Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat en de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

2.1. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet en het samenwerkingsakkoord het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie;2.2. te gelasten het voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een vergadering van het Vlaams Gewest;2.3. te beoordelen of de voormelde adviezen aanleiding geven tot aanpassing van de besluitvorming;

2.4. gezamenlijk met de andere betrokken overheden, het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse zaken, Digitalisering en Facilitair Management,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd,

Hans BONTE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Jo BROUNS